

Udskriftsdato: 21. december 2025

2013/1 LSF 44 (Gældende)

Forslag til Lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa og ændring af lov om vandløb

Ministerium: Miljøministeriet

Journalnummer: Miljømin.,
Naturstyrelsen, j.nr. NST-400-00068

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa og ændring af lov om vandløb

§ 1

Lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa, jf. lov nr. 184 af 20. marts 1918, ophæves.

§ 2

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. stk. 3« til: »jf. stk. 4«.

2. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Vandløbsmyndigheden kan i regulativet for Gudenåen fastsætte, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at foretage vandløbsvedligeholdelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. Efter § 37 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 37 a. Miljøministeren kan bestemme, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at udsætte fisk i Gudenå-systemet i henhold til planer udarbejdet i medfør af fiskeriloven.«

4. I § 80, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »spørgsmål,«: »og miljøministerens afgørelser efter § 37 a«.

5. I § 82, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Klage over afgørelser truffet efter § 12, stk. 3, og § 37 a har dog ikke opsættende virkning.«

§ 3

Loven træder i kraft den 8. januar 2014.

§ 4

Den i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa meddelte koncession gælder indtil den 8. januar 2016 eller, hvis koncessionshaver søger om de nødvendige tilladelser inden den 8. januar 2016, indtil der er truffet endelig afgørelse vedrørende meddelelse af tilladelser til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund
2. Lovforslagets indhold
3. Andre spørgsmål i relation til Tangeværket
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Den i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen meddelte koncession udløber den 8. januar 2014. Koncessionen blev oprindeligt meddelt ved lov i 1918 og er siden blevet forlænget tre gange. Det fremgår af 1918-loven, at det afgøres ved lov, hvad der skal ske, når Tangeværkets koncession udløber.

I dag drives elforsyningsvirksomhed i almindelighed efter generelle regler i elforsyningsloven og anden almindelig lovgivning af betydning for en sådan virksomhed, f. eks. natur- og miljølovgivningen.

Det er Miljøministeriets opfattelse, at reguleringen af driften af én elforsyningsvirksomheds forhold ikke længere bør være et anliggende for Folketinget. Dette skal ses i sammenhæng med, at driften af andre – og langt større – energiforsyningsvirksomheder i dag hviler på den almindelige lovgivning.

Det foreslås derfor, at lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa ophæves, og at der som konsekvens heraf foretages visse ændringer i vandløbsloven.

Ophævelse af koncessionen vil indebære, at Tangeværkets drift ikke længere hviler på en særlig koncessionslov, men – som andre elforsyningsværker – på den almindelige lovgivning.

Uden at tage stilling til meddelelse af de konkrete afgørelser efter den almindelige lovgivning, f. eks. vandforsyningsloven, som skal træffes af den relevante kommune, er det på det foreliggende grundlag Miljøministeriets vurdering, at værket vil kunne fortsætte driften efter koncessionens ophør, således at ophævelsen af koncessionen ikke i sig selv vil have nogen praktisk betydning for værkets fremtid.

Der tages ikke med lovforslaget stilling til andre forhold i relation til værkets drift eller forvaltningen af området omkring værket.

1.2. Om Tangeværket

Tangeværket er et af 20 vandkraftværker, som blev opført i tiåret omkring første verdenskrig. Tangeværket blev bygget i perioden 1918-21. Det skete i medfør af lov nr. 184 af 20. marts 1918, hvorefter

andelshaverne fik koncession til at udnytte vandkraften i Gudenåen ved etablering af et elektricitetsværk. Koncessionen blev meddelt for en periode på 80 år fra 8. januar 1921.

Tangeværket ejes på nuværende tidspunkt af koncessionshaveren, Gudenaacentralen A.m.b.a., som i dag har følgende andelshavere: Energiselskabet NRGi, EnergiMidt, Galten Elværk, og Energi Viborg. Værket producerer ca. 12.000 MWh om året svarende til forsyningen af ca. 3000 husstande, hvilket svarer til produktionen fra to-tre moderne vindmøller.

Der knytter sig også betydelige kulturhistoriske interesser til det samlede anlæg ved Tangeværket og dets omgivelser, herunder Danmarks største kunstigt skabte sø, der udgør et sammenhængende kulturmiljø med hoveddæmningen med frisluse, de to sekundære dæmninger, indløbskanalen mellem Tange Sø og værket, selve kraftværket med stighob og transformatorårne og funktionærboliger. Anlægget er som nævnt opført i perioden 1918-21. I det væsentlige står værket og dets omgivelser uændret og udgør derved et vigtigt eksempel på et industrimiljø fra begyndelsen af 1900-tallet.

I tilknytning til Tangeværket ligger Energimuseet, som er et landsdækkende museum for energiens fysik, teknologi og kulturhistorie. En af museets opgaver er at dokumentere og formidle kulturmiljøet omkring Tangeværket, og elproduktionen på værket er inddraget i museets formidling. Museet er i en lang række praktiske forhold afhængigt af den nuværende koncessionshaver, andelsselskabet Gudenaacentralen A.m.b.a., idet alle museets aktiviteter foregår på arealer, der tilhører selskabet. Museet betaler således leje for sine lejemål og modtager desuden hvert år et driftstilskud fra Gudenaacentralen.

2. Lovforslaget indhold

2.1. Gældende ret

Lov nr. 184 af 20. marts 1918 om udnyttelse af vandkraften i Gudenaå med senere ændringer udgør lovhjemmelen for den koncessionsaftale, der i dag udgør koncessionshavers retsgrundlag for udnyttelse af vandkraften i Gudenåen. Koncessionen udløber den 8. januar 2014.

Driften af Tangeværket er i dag ikke afhængigt af andre tilladelser efter lovgivningen.

Loven giver hjemmel til at meddele koncession på udnyttelse af vandkraften i Gudenåen ved at etablere et opstemningsanlæg og et elektricitetsværk.

Loven indeholder herudover bestemmelser om, hvilke vilkår der skal gælde for udnyttelse af koncessionen, f.eks. om at elproduktionen skal ske i overensstemmelse med til enhver tid gældende regler. Herudover er der hjemmel til at fastsætte vilkår om at gennemføre foranstaltninger, der afbøder den skade på vandområdet, som var forudsat ved 1918-lovens vedtagelse. F.eks. opdræt af fiskeyngel til udsætning opstrøms Tangeværket.

Endelig giver loven hjemmel til at ekspropriere arealer og rettigheder til fordel for værkets etablering mod fuld erstatning for tab, skader og ulemper i forbindelse med etableringen af opstemningen, Tange Sø og Tangeværket.

2.2. Miljøministeriets overvejelser og forslag

Tangeværkets drift er som ovenfor nævnt reguleret ved en særlig koncessionslov, og loven er forlænget tre gange i år 2000, 2002 og 2007.

I dag drives elforsyningsvirksomhed i almindelighed efter generelle regler i elforsyningsloven og anden almindelig lovgivning af betydning for en sådan virksomhed, f. eks. natur- og miljølovgivningen.

Det er Miljøministeriets opfattelse, at reguleringen af driften af én elforsyningsvirksomheds forhold ikke længere bør være et anliggende for Folketinget. Dette skal ses i sammenhæng med, at driften af andre – og langt større – energiforsyningsvirksomheder i dag hviler på den almindelige lovgivning.

Ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaå og den i medfør heraf meddelte koncession

vil indebære, at Tangeværkets drift – på samme måde som andre elforsyningsselskaber – vil være reguleret af den almindelige lovgivning. Ophævelsen af koncessionen vil ikke i sig selv have nogen praktisk betydning for de fysiske forhold omkring værket.

Idet Naturstyrelsen har lagt til grund, at koncessionshaver ønsker at fortsætte driften er værket, er det i den forbindelse Naturstyrelsens vurdering, at koncessionshaveren som konsekvens af lovforslaget bør rette henvendelse til Viborg Kommune med henblik på, at der bliver truffet afgørelse om meddelelse af tilladelser vedrørende udnyttelse af vandkraften i Gudenåen efter f. eks. vandløbsloven og vandforsyningsloven, idet Tangeværket som anlæg hindrer vandets frie løb og indvinder vand.

Uden at tage stilling til meddelelse af de konkrete afgørelser efter den almindelige lovgivning, der som nævnt skal træffes af Viborg Kommune, er det på det foreliggende grundlag Miljøministeriets vurdering, at værket vil kunne fortsætte driften efter koncessionens ophør, således at ophævelsen af koncessionen ikke i sig selv vil have nogen praktisk betydning for værkets fremtid.

Det er endvidere – også efter drøftelse med Energistyrelsen – Naturstyrelsens vurdering, at Tangeværkets elektricitetsværk, herunder dets drift og produktion, ikke vil kræve tilladelse efter den nugældende elforsyningslov. Værkets elproduktionskapacitet er på cirka 4 MW, og elforsyningslovens tilladelsesordning gælder for elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW.

I forbindelse med Folketingets vedtagelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå i 1918 blev det vurderet, at et opstemningsanlæg i forbindelse med et elektricitetsværk ved Tange som følge af projektets udformning og placering i Gudenåen ville have betydning for vandløbets vedligeholdelse og fiskebestande i Gudenå-systemet. Som en konsekvens af denne vurdering indeholder den nugældende lov bestemmelser om, at koncessionen skal meddeles på en række vilkår, der skal indeholde forpligtelser til f. eks. at vedligeholde vandløb og udsætte fiskeyngel efter de til enhver tid gældende regler.

Med henblik på udtrykkeligt at videreføre de nævnte forpligtelser foreslås det, at lovforslaget indeholder bestemmelser om, at vandløbsmyndigheden og miljøministeren i medfør af vandløbsloven kan fastsætte, at ejere af opstemningsanlæg, der udnytter vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til henholdsvis at foretage vandløbsvedligeholdelse og at udsætte fisk.

Lovforslaget indebærer, at afgørelser om selve pligten til vandløbsvedligeholdelse og udsætning af fisk kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet på samme måde som andre afgørelser efter vandløbsloven. Da disse afgørelser alene går ud på at konstituere gældende forpligtelser, og da forpligtelserne varetager naturmæssige hensyn, foreslås det, at klage ikke har opsættende virkning.

Indholdet og rækkevidden af forpligtelsen til vandløbsvedligeholdelse vil som hidtil være fastsat i vandløbsregulativ, der er vedtaget efter kapitel 5 i vandløbsloven. Det samme gælder forpligtelsen til at udsætte fisk, der skal ske i overensstemmelse med regler fastsat i fiskeriloven og planer udarbejdet i medfør heraf.

Tangeværkets drift har været omfattet af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen siden anlæggets færdiggørelse i 1921. For at sikre den nuværende koncessionshaver en passende tid til at indrette sig på en fremtidig regulering efter de almindelige regler foreslås det, at den i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå meddelte koncession gælder indtil 8. januar 2016 eller, hvis koncessionshaver har ansøgt herom inden 8. januar 2016, indtil de kompetente myndigheder har truffet endelig afgørelse om meddelelse af fornødne tilladelser og vilkår for koncessionshavers udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion efter den almindelige lovgivning.

3. Andre spørgsmål i relation til Tangeværket

3.1. Fredningen af Tangeværket

Den 30. juni 2006 fredede Kulturarvsstyrelsen (nu Kulturstyrelsen) følgende bygningsværker: Hoveddæmningen med frisluse, de to sekundære dæmninger, indløbskanalen mellem Tange Sø og kraftværket

og kraftværket med stigbord på Tangeværket, matr.nr. 12 L og 12 M Tange By, Højbjerg, Bjerringbro Kommune. Beslutningen er truffet efter § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Lovforslaget har ingen betydning for den gennemførte fredning.

3.2. Spørgsmålet om et omløbsstryk ved Tangeværket

Miljøministeriet igangsatte i 2000 et udredningsarbejde, der skulle belyse konsekvenserne af forskellige løsningsmodeller for en fremtidig faunapassage ved Tange Sø under den udtrykkelige forudsætning, at Tange Sø skulle bevares.

Resultaterne af dette arbejde blev i 2002 sammenfattet i rapporten »Gudenåens passage ved Tangeværket« (Tangerapporten). I rapporten undersøges otte forskellige modeller for faunapassager og et forslag til restaurering af Gudenåen nedenfor Tangeværket. Alle modeller skaber passage forbi Tangeværket, og modellerne med langt omløb indeholder desuden en passage forbi Tange Sø.

Endvidere har koncessionshaveren, Gudenaacentralen A.m.b.a., siden 2005 fået udarbejdet en række rapporter om konsekvenserne af forskellige modeller for Gudenåens passage ved Tangeværket og de lokale holdninger til dette spørgsmål. Senest har Gudenaacentralen den 19. april 2007 offentliggjort rapporten »Fiskepassager i Tangetrappen 2006«, som redegør for den eksisterende fisketrappes funktionsdygtighed.

Danmarks Naturfredningsforening offentliggjorde den 21. april 2007 en rapport om »Supplering af beslutningsgrundlag for Gudenåens passage ved Tangeværket».

Der bliver ikke med dette lovforslag taget stilling til spørgsmålet om et omløbsstryk ved Tangeværket.

Spørgsmålet om etablering af en faunapassage ved værket vil blive aktuelt i forbindelse med gennemførelse af EU's Vandrammedirektiv for anden planperiode 2015-2021.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for offentlige, herunder staten eller regionerne. Såfremt den almindelige lovgivning forudsætter en tilladelse vil lovforslaget have visse begrænsede administrative konsekvenser for Viborg Kommune som miljømyndighed.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der er foretaget høring af Erhvervsstyrelsens TEAM Effektiv Regulering.

Forslaget vurderes derfor ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Miljøministeriet vurderer, at lovforslaget ikke vil have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Da lovforslaget ophæver den eksisterende lov og værkets drift herefter kan videreføres uændret efter de almindelige regler, vil lovforslaget ikke have konsekvenser for de eksisterende forhold omkring Gudenåen, Tangeværket og Tange Sø. Forslaget vurderes derfor ikke at have miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Miljøministeriet vurderer, at lovforslaget ikke har betydning for forholdet til EU-retten.

8. Hørte organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Advokatrådet, Bjerringbro og omegns sportsfiskerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Botanisk Forening, Dansk Familielandbrug, Dansk Forening for Rosport, Dansk Kano & Kajak Forbund, Dansk Landbrug, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Sejlunion, Energimuseet, EnergiMidt, Energi Viborg, Entomologisk forening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Fiskeringen, Foreningen til Bevarelse af Tange Sø, Friluftsrådet, Galten Elværk, Gudenaacentralen, Gudenaasens Laksefond, Gudenåsamslutningen Lakseprojektet, Landbrugsrådet, Naturhistorisk museum Århus, Natur og Ungdom, NRGi, Skovdyrkerforeningerne, Tange Roklub, WWF, Verdensnaturfonden.

9. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaå ophæves den 8. januar 2014, idet den efter loven meddelte koncessionen udløber den 8. januar 2014. Der henvises til pkt. 1 og 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 2, se nedenfor.

Til nr. 2

I forbindelse med Folketingets vedtagelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaå i 1918 blev det vurderet, at et opstemningsanlæg i forbindelse med et elektricitetsværk ved Tange som følge af projektets udformning og placering i Gudenåen ville have betydning for vandløbets vedligeholdelse og fiskebestande i Gudenå-systemet. Som en konsekvens af denne vurdering indeholder den nugældende lov

om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen bestemmelser om, at koncessionen skal meddeles på en række vilkår, der skal indeholde forpligtelser til f. eks. at vedligeholde vandløb og udsætte fiskeyngel.

Koncessionshaver har i dag således en forpligtelse til at foretage vandløbsvedligeholdelse. Selve forpligtelsen er således fastsat i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå. Forpligtelsens nærmere indhold og rækkevidden er aktuelt udtrykkeligt reguleret i Regulativ for Gudenåen Silkeborg – Randers 2000, hvoraf blandt andet fremgår, at den vedligeholdelse, koncessionshaver skal foretage i Gudenåen, skal gennemføres efter regulativets regler.

For at sikre, at selve pligten til vandløbsvedligeholdelse ikke bortfalder med vedtagelsen af dette lovforslag, foreslås det, at lovforslaget udtrykkeligt viderefører denne.

Vandløbsmyndighedens beslutning om, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at foretage vandløbsvedligeholdelse kan i overensstemmelse med lovens almindelige ordning påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, se dog nr. 5.

Til nr. 3

Koncessionshaver har herudover i dag i medfør af vilkår til koncessionen en forpligtelse til at opretholde fiskeriet i Gudenåen. Selve forpligtelsen er således fastsat i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå. Forpligtelsens indhold og omfang er nærmere reguleret efter regler i fiskeriloven, herunder i den udsætningsplan, som ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri udarbejder for en periode af ét eller flere år. For at sikre, at denne pligt ikke bortfalder med vedtagelsen af dette lovforslag, foreslås det, at lovforslaget giver miljøministeren bemyndigelse til at træffe afgørelse om, at koncessionshaver fortsat har pligt til at udsætte fisk.

Bemyndigelsen kan ikke udnyttes til at fastsætte yderligere forpligtelser til at udsætte fisk end de forpligtelser, som hidtil har været gældende for koncessionshaver. Miljøministeren forudsættes at træffe afgørelse om videreførelse af pligten efter drøftelse med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, bl.a. med henblik på at sikre, at pligtens nærmere indhold og omfang også fremover er i overensstemmelse med fiskerilovens regler og planer udarbejdet i medfør heraf, som det er tilfældet i dag.

Den foreslåede bestemmelse om fiskeudsætning giver tillige miljøministeren mulighed for at ændre afgørelsen, f.eks. hvis der etableres en faunapassageløsning ved Tange, som indebærer, at det ikke længere er nødvendigt at gennemføre foranstaltninger til udsætning af fisk. Om adgangen til at klage over denne beslutning, se nr. 4.

Miljøministerens beslutning kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i overensstemmelse med lovens almindelige ordning, se dog nr. 5 om opsættende virkning.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at miljøministerens beslutning om, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at udsætte fisk kan påklages. Hermed følges lovens almindelige klageordning for at indbringe afgørelser for Natur- og Miljøklagenævnet.

Til nr. 5

For at sikre, at de af vandløbsmyndighedens og miljøministerens fastsatte pligter til at foretage vandløbsvedligeholdelse og at udsætte fisk i Gudenåen fortsat består i forbindelse med Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en eventuel klage, har klage over afgørelser efter § 12, stk. 3, og § 37 a ikke har opsættende virkning.

I det omfang, at der foretages ændringer i vandløbsregulativet, som ændrer omfanget eller indholdet af forpligtelserne til vandløbsvedligeholdelse, vil en klage over disse ændringer have opsættende virkning i overensstemmelse med vandløbslovens almindelige ordning.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 8. januar 2014.

Til § 4

Efter den foreslåede bestemmelse gælder den i medfør af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudena meddelte koncession indtil den 8. januar 2016 eller, hvis koncessionshaver søger om de nødvendige tilladelser inden den 8. januar 2016, indtil der er truffet endelig afgørelse vedrørende meddelelse af tilladelser til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at koncessionshaver kan udnytte koncessionen på de meddelte vilkår indtil 8. januar 2016. Hvis koncessionshaver søger i perioden fra den 9. januar 2014 til den 8. januar 2016, vil endelige afgørelser vedrørende meddelelse af tilladelser til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen herefter udgøre retsgrundlaget for den fortsatte drift. Dette gælder således også, hvis afgørelserne meddeles inden den 8. januar 2016.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

Lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaa, jf. lov nr. 184 af 20. marts 1918, ophæves.

§ 2

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

§ 12. For offentligt vandløb udarbejder vandløbsmyndigheden et regulativ, som foruden en tydelig betegnelse af vandløbet skal indeholde bestemmelser om:

- 1) vandløbets skikkelse eller vandføringsevne,
- 2) vandløbets vedligeholdelse, jf. stk. 3 og kapitel 7,
- 3) ændringer i retten til sejlads, jf. § 4, stk. 3,
- 4) restaureringsforanstaltninger, jf. kapitel 8, og
- 5) beslutninger om friholdelse af arealer langs vandløb, jf. § 69.

Stk. 2. For det område, der er omfattet af vedtægten for Digelaget for Marsken ved Tønder, skal regulativet endvidere indeholde bestemmelser om ret til at foretage indtagning og indpumpning samt videreledning af vand fra Vidå-systemet til de kanaler, der anvendes til bevanding af skelgrøfter.

Stk. 3. Der kan i regulativet for offentlige vandløb, for hvilke det af vandplaner efter miljømålsloven fremgår, at der skal foretages en indsats, fastsættes bestemmelse om ændret vedligeholdelse således, at vandløbet eller dele heraf ikke eller kun i særlige tilfælde må vedligeholdes.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at regulativerne skal indeholde bestemmelser om andre forhold end nævnt i stk. 1 og 2, og nærmere regler om godkendelsesordningen efter stk. 4.

§ 37 a (Ophævet).

1. I § 12, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. stk. 3« til: »jf. stk. 4«.

2. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Vandløbsmyndigheden kan i regulativet for Gudenåen fastsætte, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at foretage vandløbsvedligeholdelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. Efter § 37 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 37 a. Miljøministeren kan bestemme, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til elproduktion har pligt til at udsætte fisk i Gudenå-systemet i henhold til planer udarbejdet i medfør af fiskeriloven.«

§ 80. Vandløbsmyndighedens afgørelser, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Afgørelser efter § 54 a kan dog ikke påklages.

§ 82. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb viderevende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 3. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 4. Klage har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet.

Stk. 5. Ved meddelelse af et påbud eller et forbud kan vandløbsmyndigheden i særlige tilfælde beslutte, at påbuddet eller forbuddet skal efterkommes uanset klage. Selv om denne beslutning påklages,

4. I § 80, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »spørgsmål,«: »og miljøministerens afgørelser efter § 37 a«.

5. I § 82, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Klage over afgørelser truffet efter § 12, stk. 3, og § 37 a har dog ikke opsættende virkning.«

skal påbuddet eller forbuddet efterkommes, indtil Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 6. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger. Vandløbsmyndigheden skal straks underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om, at afgørelsen er påklaget.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 5 og 6 indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget afgørelse.

Stk. 8. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at stk. 5 og 6 ikke finder anvendelse på visse former for mindre arter af anlægsarbejder.